

a expresivității. Mereu egal cu sine, e totuși disponibil la o maximă varietate umorală și demonstrează cu o consumată artă a trăirii, nu doar un rol (un tip și un caracter), ci, îndeosebi, substanța semnificativă a rolului. A fost secundat, cu neașteptate daruri de îmbogățire, într-o partitură mult săracă, de Maria Potra; a fost femeie, nevastă, mamă, gazdă, duioasă, aspră, încrâncenată, îndurerată, și în toate ipostazele a dovedit un delicat și bine dozat rafinament artistic. Ion Manta a trecut prin scenă cu timbrul și fața lui cuminte, bine știute, lăsând, ca o pedală prelung apăsată pe glasul omeniei, o diră de adâncă semnificație. În contrast cu el, falsa bonomie, dublată de efluvii de umanitate și-reală cu care și-a cizelat Dinu Ianculescu, spiritual, fața neagră a piesei și spectacolului. În sfârșit, între prezențele periferice — dar nu lipsite de utilitate — a lui Mihai Dinvale și a Dorei Ivanciuc, tinăra speranță Dan Condurache, vrednică de notat pentru arta de a fi exploziv prin reținere interioară și comunicând cu mare efect prin maximă economie de mijloace.

Un spectacol care dă Cezarului ce-i al Cezarului — poate și ceva mai mult.

Florin Tornea

Teatrul Giulești

CU OLTENCELE NU-I DE GLUMIT!

de Gh. Vlad

După ce, ani în șir, a reprezentat de sute de ori *Comedie cu olteni*, Teatrul Giulești s-a decis, în sfârșit, să-și înscrie în repertoriu și cealaltă piesă a lui Gheorghe Vlad, într-un fel replică la cea dintâi pomenită, *Comedia Cu oltencele nu-i de glumit*. Spun „s-a decis, în sfârșit” pentru că piesa nu e nouă, Vlad a mai scris între timp alte trei lucrări, la rîndul lor reprezentate prin alte teatre, iar această comedie cu oltence, după ce a fost publicată de revista noastră, s-a mai jucat la Craiova, Sibiu și Constanța.

Nu cred să mă înșel dacă afirm că unele teatre au împrumutat optica unor cronicari, după care comedia țărănească, în speță, comedia lui Gheorghe Vlad, e un fel de rudă săracă, acceptată la ospăț, dar mai către coada mesei: poate dă o mîină de ajutor și la buctărie. Dă, firește, o seriosă mîină de ajutor, dramaturgia lui Vlad, dovada o face succesul enorm al reprezentațiilor cu piesele lui, și prejudecățile noastre se clatină dacă realizăm că numai *Comedie cu olteni* a fost reprezentată în țară de peste o mie cinci sute de ori. Această impresionantă aderență a publicului nu este întâmplătoare, ea arată că, cel puțin pe planul problematicii, dacă nu și prin procedeele artistice folosite, Gheorghe Vlad se arată vrednic de interesul nostru.

Recenta premieră a Teatrului Giulești re-duce în actualitate o chestiune des invocată de opinia teatrală, dar nu îndeajuns implinită de dramaturgie și, de asemenea, nefundată susținută de teatre; și anume, chestiunea dramaturgiei și spectacolelor inspirate de viața satului, destinate satului. Această parte importantă a realității românești de astăzi continuă să inspire strălucit pe creatorii din domeniul prozei, dar nu-și găsește reflectarea cuvenită în dramaturgie. Gheorghe Vlad rămîne un explorator solitar al acestei lumi, meritînd, fie și pentru acest singur atribut, toată atenția și prețuirea noastră.

Cu oltencele nu-i de glumit relevă un aspect ocultat, nu numai în teatru, al realității satului, și anume creșterea rolului femeii, recunoașterea acestui rol și, implicit, promovarea corespunzătoare în funcții de conducere, pe bună dreptate cuvenite. Comedia debutează cu un conflict care se rezolvă în prima sa parte. Dorința de a alege în funcția de primar o femeie întâmpină rezistență, dar această rezistență, născută și hrănită din prejudecăți, este repede înfrîntă. Poate că acest conflict ar fi fost el singurul motorul altei piese, datorată altui dramaturg. Gheorghe Vlad nu-l preia în seamă, pe autor îl interesează în mai mare măsură ce se întâmplă după ce la conducerea comunei este instalată o femeie. Și, iată, o vedem pe tinăra primărită Oara Dudău în acțiune, confruntîndu-se cu viața, cu problemele comunei (și ale propriei familii), înfruntînd prejudecăți, interese egoiste, mentalități învechite, atitudini retrograde. O vedem, după procedeele cunoscut al lui Gheorghe Vlad, într-un fel de repetiție prelungită, acționînd energic și curajos, inteligent și

Data premierii: 5 octombrie 1975.

Regia: GETA VLAD. Scenografia: DIMITRIE SBIERA.

Distribuția: ANA CICLOVAN (Oara Dudău); ILEANA CODARCEA (Chiva Călin); SIMION NEGRILĂ (Gheorghe Musteța); ASTRA DAN (Maria Terencea); ION CHITOIU (Vasile Buligă); IRINA MAZANITIS (Nineta Paraschiv); GELU NIȚU (Grigore Dudău); IARODARA NIGRIM (Rada Gulă); LUCIA CRISTIAN (Floarea Pacoste); LUZA DERDERIAN (Duța); ION ANGHEL (Pantelimon Bucă); MIRCEA DUMITRU (Panait); TRAIAN DANCEANU (Ilie Beșleagă); RODICA MANDACHE (Zamfira Manciuc).

„Cu oltencele nu-i de glumit“ de Gh. Vlad, pe scena Teatrului Giulești.

neobosit, pentru a duce cu un pas mai departe spre desăvârșire viața comunei.

Nici din această comedie a lui Vlad nu lipsesc personajele pitorești, de o autenticitate de necontestat, ca și replica de haz, poanta cu tîle, și chiar dacă ele ocupă locul unor portrete mai complexe, unei adînciri a situațiilor surprinse, unei oglindiri de mai profundă și mai cuprinzătoare semnificație, ele conferă comediei savoare, atribuindu-i un sens optimist, o semnificație încurajatoare, lesne de descifrat.

Spéctacolul Getei Vlad e limpede, curgător, alert și vesel, pe toată durata lui, tonic și atractiv, cum nu rare sînt spectacolele acestui soldat credincios al Teatrului Giulești.

Pe tînăra primărită o interpretează, cu sinceritate, farmec, feminitate, poate nu cu destule nuanțe, poate nu îndeajuns de autoritară, Ana Cielovan. E rolul cel mai întins, cel mai dificil, și tînăra actriță se achită bine de răspunderile ei, fiind, e drept, susținută de mai experimentata Astra Dan, în piesă, președinta femeilor, mîna dreaptă a primăritei. Portrete colorate izbutesc Traiau Dănceanu, Gelu Nițu, Mircea Dumitru și Ion Anghel, fiecare utilizîndu-și darurile proprii și datele personajelor lor, pentru a întregi o galerie de pitorești tipuri, creionate de autor în manieră de crochiu. Am mai reținut firescul lui Simion Negriță, în rolul destul de plat al președintelui de cooperativă, conștiințiozitatea Luizei Derderian și Henei Codarcea, alăturările Rodicăi Mandache, și toate acestea ne-au plăcut. Nu ne-a plăcut răceala rigidă a Irinei Mazanitis. Decorurile lui Dimitrie Sbierea sînt plăcute și funcționale, solide, ca pentru o viață lungă a spectacolului. Și n-am nici o umbră de îndoială că spectacolul va avea o viață lungă.

Virgil Munteanu

Teatrul de Stat din Sibiu

MENAJERA

de Al. Sever

Data premierei : 2 octombrie 1975.

Regia : IULIAN VIȘA. Scenografia : THEODOR CIUPE.

Distribuția : MARIUS NIȚĂ (Ion Aureliu Rebedea) ; GERALDINA RASARAB (Gabi) ; DANA BOLINTINEANU (Monica Hanganu) ; LIVIA BABA (Doamna Mălincioiu) ; RADU BASARAB (Un inspector de poliție).

Marcat de cele două premiere originale : *Menajera* de Alexandru Sever (secția română) și *Excursie pe un covor* de Christian Maurer (secția germană), momentul inaugural al stagiunii 1975—1976 dobîndește la Teatrul de Stat din Sibiu un sănătos sens programatic. Față de criteriul inițiativelor de tot mai intensă difuzare a valorilor scrisului dramatic românesc contemporan, opțiunea și actuala politică repertorială a teatrului sibian mărturisesc un plus de exigență și de interes.

Piesa lui Alexandru Sever, ca întreaga sa operă dramatică, de altfel, atinge cu predicție straturile permanent sensibile ale con-